

Tabaku un nikotīnu saturošu produktu lietošana

Attieksme pret alternatīvajiem bezdūmu nikotīna produktiem

**Latvijas iedzīvotāju aptauja
2025. gada jūlijs**

Mērķa grupa:	Latvijas pastāvīgie iedzīvotāji vecumā no 20 līdz 75 gadiem
Aptaujas metode:	CAWI (<i>Computer Aided Web Interviewing</i>)
Izlases metode:	kvotu izlase
Respondenti:	pētījumu centra SKDS WEB paneļa dalībnieki
Ģeogrāfiskais pārklājums:	visa Latvija
Sasniegtās izlases lielums:	2005 respondenti
Aptaujas veikšanas laiks:	01.07.2025. - 21.07.2025.
Datu svēršana:	lai nodrošinātu lielāku datu reprezentativitāti, dati tika pakļauti svēršanas procedūrai pēc šādām pazīmēm: reģions, tautība, vecums un dzimums

Respondentu sociāli demogrāfiskais profils

VISI RESPONDENTI			
		Skaitis	Kol %
KOPĀ		2005	100,0
DZIMUMS	Vīrietis	968	48,3
	Sieviete	1037	51,7
VECUMS	20–24 gadi	125	6,2
	25–34 gadi	291	14,5
	35–44 gadi	434	21,6
	45–54 gadi	403	20,1
	55–64 gadi	399	19,9
	65–75 gadi	353	17,6
ĢIMENES STĀVOKLIS	Precējies/-usies vai dzīvo ar partneri	1297	64,7
	Šķīries/-usies vai nedzīvo kopā ar vīru/sievu	213	10,6
	Neprecējies/-usies	395	19,7
	Atraitnis/-e	100	5,0
SARUNVALODA ĢIMENĒ	Latviešu	1258	62,7
	Krievu	714	35,6
	Cita	33	1,6
CILVĒKU SKAITS MĀJSAIMNIECĪBĀ	Viens	334	16,7
	Divi	751	37,5
	Trīs	447	22,3
	Četri un vairāk	473	23,6
IZGLĪTĪBA	Pamatizglītība	52	2,6
	Vidējā, profesionālā vidējā	902	45,0
	Augstākā	1051	52,4

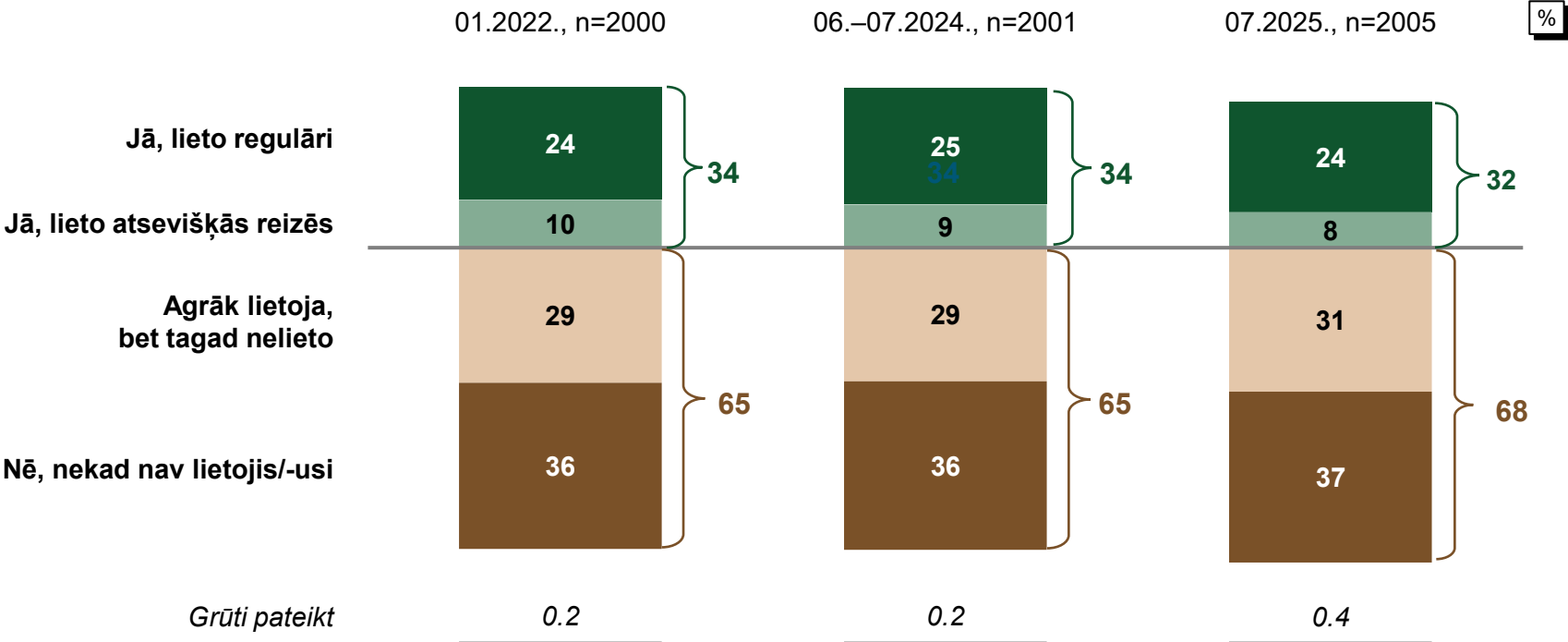
VISI RESPONDENTI			
		Skaitis	Kol %
KOPĀ		2005	100,0
PAMATNODARBOŠANĀS	Augstākā vai vidējā līmeņa vadītājs	179	8,9
	Speciālists, ierēdnis, nestrādā fizisku darbu	796	39,7
	Strādnieks, strādā fizisku darbu	302	15,1
	Ir savs uzņēmums, individuālais darbs	182	9,1
	Pensionārs/-e	311	15,5
	Skolnieks, students	68	3,4
	Mājsaimniece/-ks, bērna kopšanas atvaļinājums	76	3,8
	Bezdarbnieks	91	4,5
MĒNEŠA VIDĒJIE IENĀKUMI UZ VIENU CILVĒKU ĢIMENĒ (KVINTILES)	Zemi (līdz 499 EUR)	248	12,4
	Vidēji zemi (500–699 EUR)	296	14,8
	Vidēji (700–999 EUR)	336	16,8
	Vidēji augsti (1000–1399 EUR)	298	14,9
	Augsti (1400 EUR un vairāk)	291	14,5
	Grūti pateikt	536	26,7
REĢIONS	Rīgas reģions	946	47,2
	Vidzemes reģions	284	14,2
	Kurzemes reģions	288	14,4
	Zemgales reģions	231	11,5
	Latgales reģions	256	12,8
APDZĪVOTĀS VIETAS TIPS	Rīga	681	34,0
	Cita pilsēta	881	43,9
	Lauki	443	22,1

Bāze: visi respondenti
Šeit un turpmāk atskaitē — procenti svērti, skaits nesvērts

1. TABAKU UN NIKOTĪNU SATUROŠU PRODUKTU IEGĀDE UN LIETOŠANA

1.1. Tabaku un nikotīnu saturošu produktu lietošana

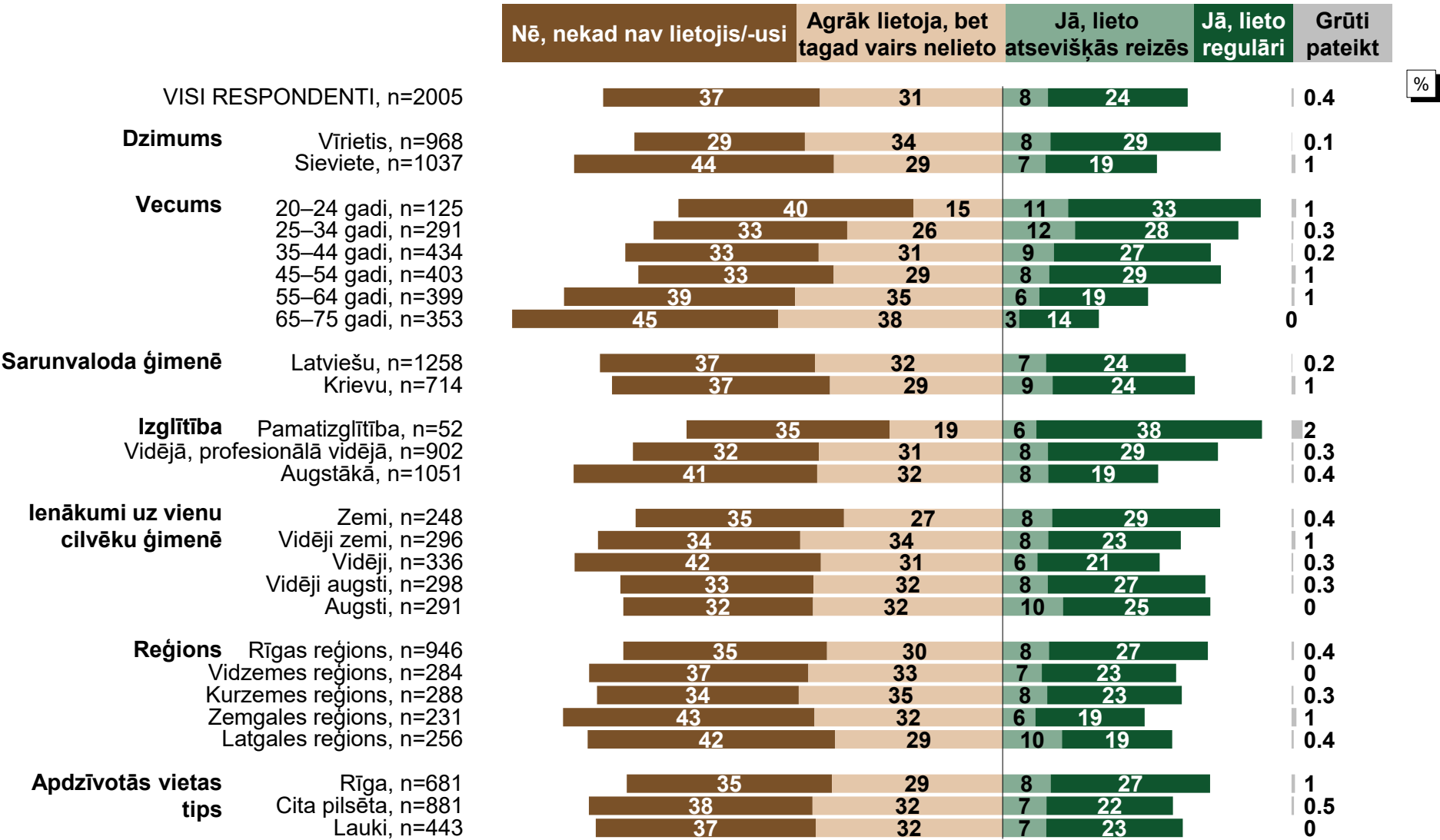
A1. Vai Jūs personīgi lietojat tabaku un/vai nikotīnu saturošus produktus?

Bāze: visi respondenti (skat. «n=» grafikā)

1.1. Tabaku un nikotīnu saturošu produktu lietošana

A1. Vai Jūs personīgi lietojat tabaku un/vai nikotīnu saturošus produktus?

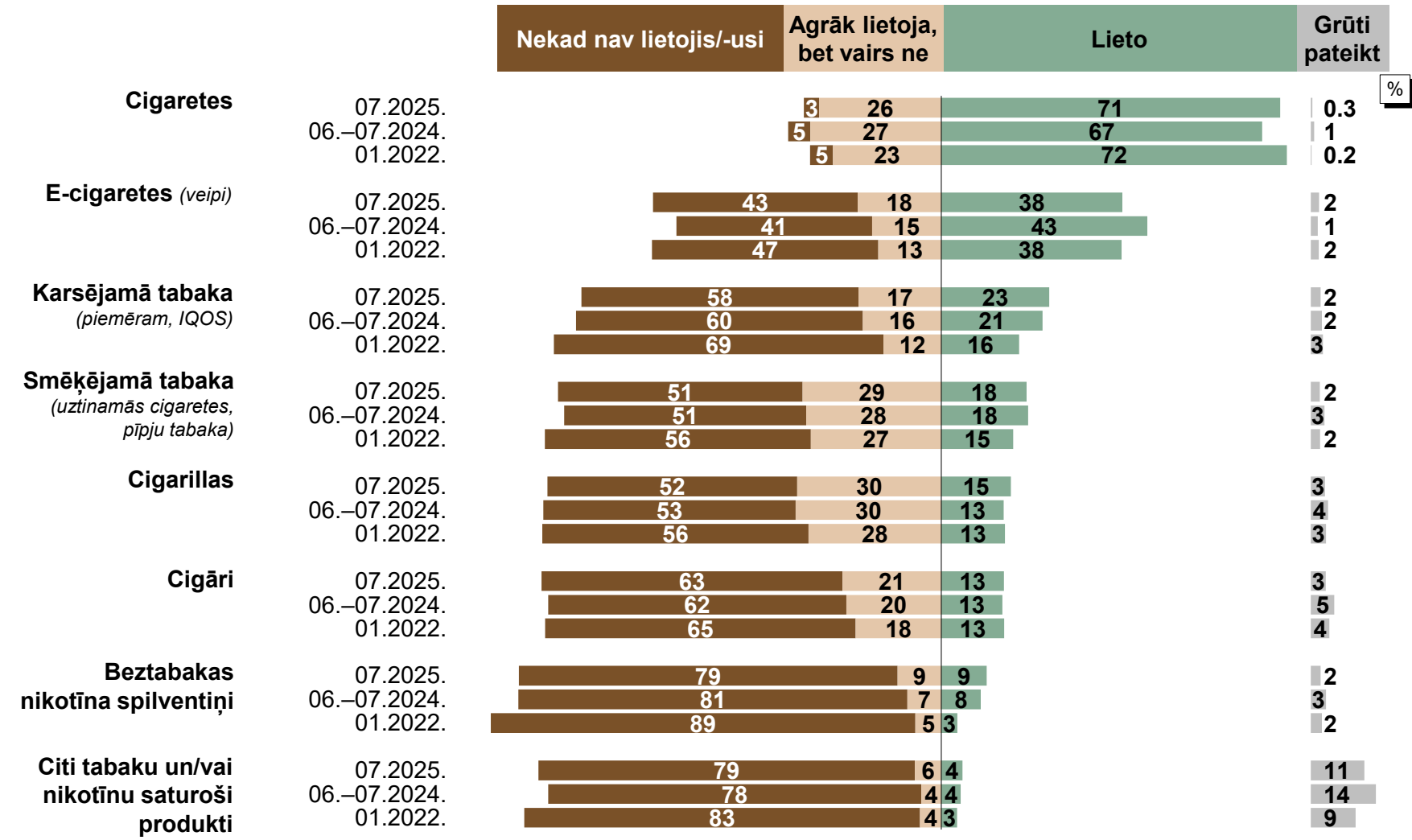

Bāze: visi respondenti (skat. "n=" grafikā)

1.2. Tabaku un nikotīnu saturošu produktu lietošanas biežums

A2. Lūdzu, atzīmējiet, cik bieži Jūs lietojat katru no norādītajiem tabaku un/vai nikotīnu saturošajiem produktiem!

Savilkta skala

Bāze: respondenti, kuri lieto tabaku un/vai nikotīnu saturošus produktus: 01.2022., n=688; 06.-07.2024., n=689; 07.2025., n=633

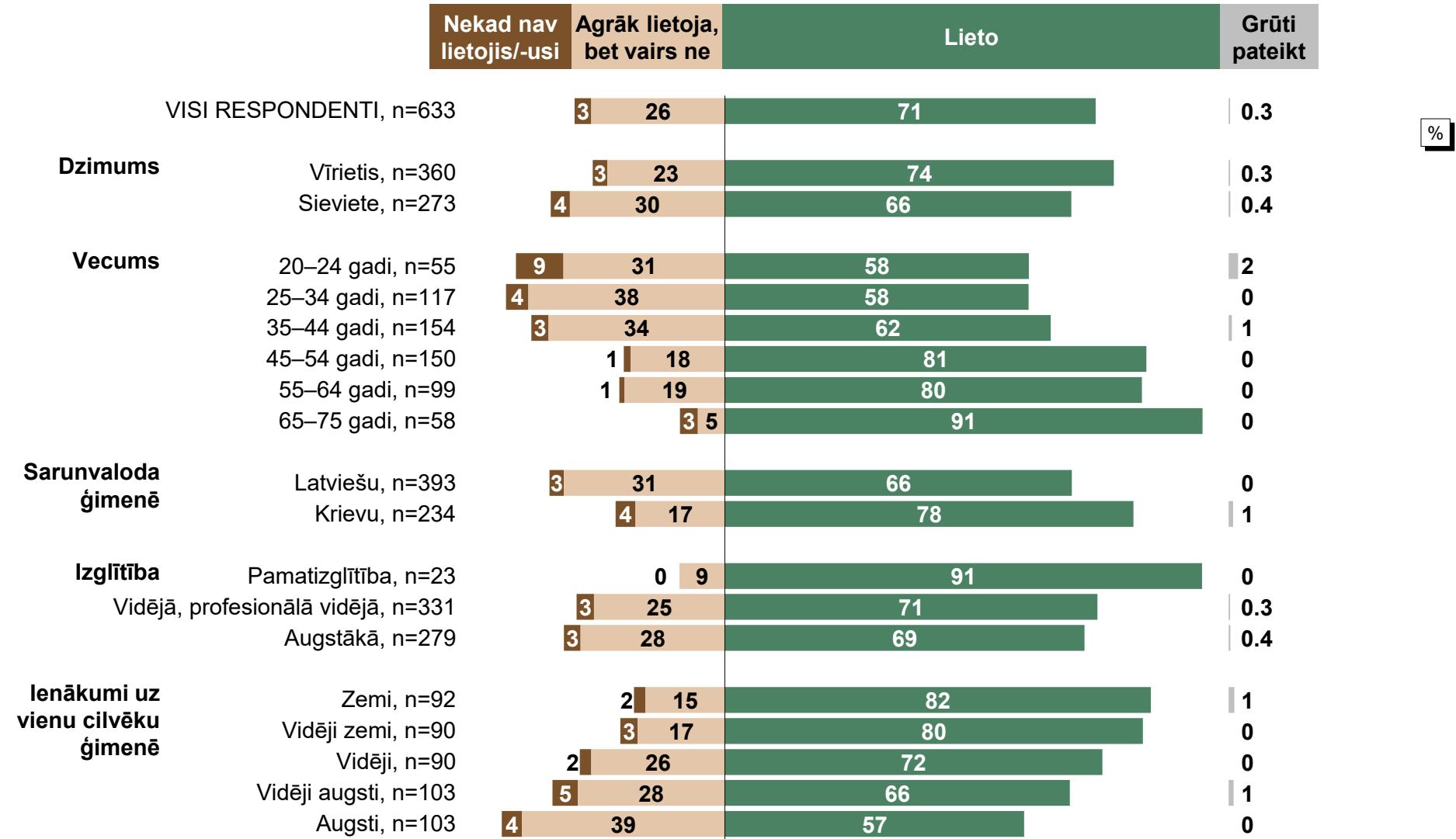
1.2. Tabaku un nikotīnu saturošu produktu lietošanas biežums

A2. Lūdzu, atzīmējiet, cik bieži Jūs lietojat katru no norādītajiem tabaku un/vai nikotīnu saturošajiem produktiem!

Cigaretes

Savilkta skala

1. daļa

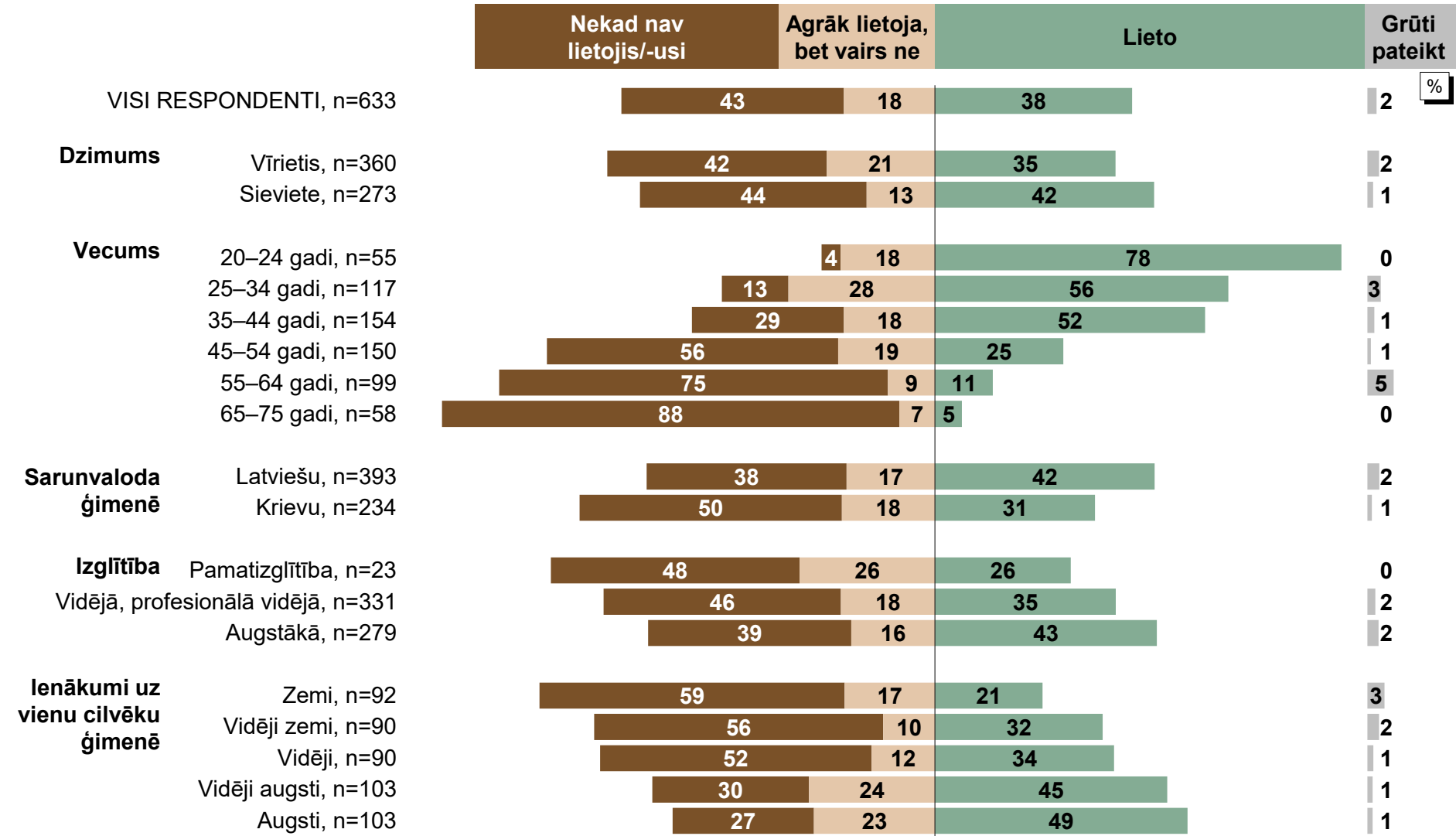

Bāze: respondenti, kuri lieto tabaku un/vai nikotīnu saturošus produktus (skat. «n=» grafikā)

1.2. Tabaku un nikotīnu saturošu produktu lietošanas biežums

A2. Lūdzu, atzīmējiet, cik bieži Jūs lietojat katru no norādītajiem tabaku un/vai nikotīnu saturošajiem produktiem!

- E-cigaretes
- Savilkta skala
1. daļa

Bāze: respondenti, kuri lieto tabaku un/vai nikotīnu saturošus produktus (skat. «n=» grafikā)

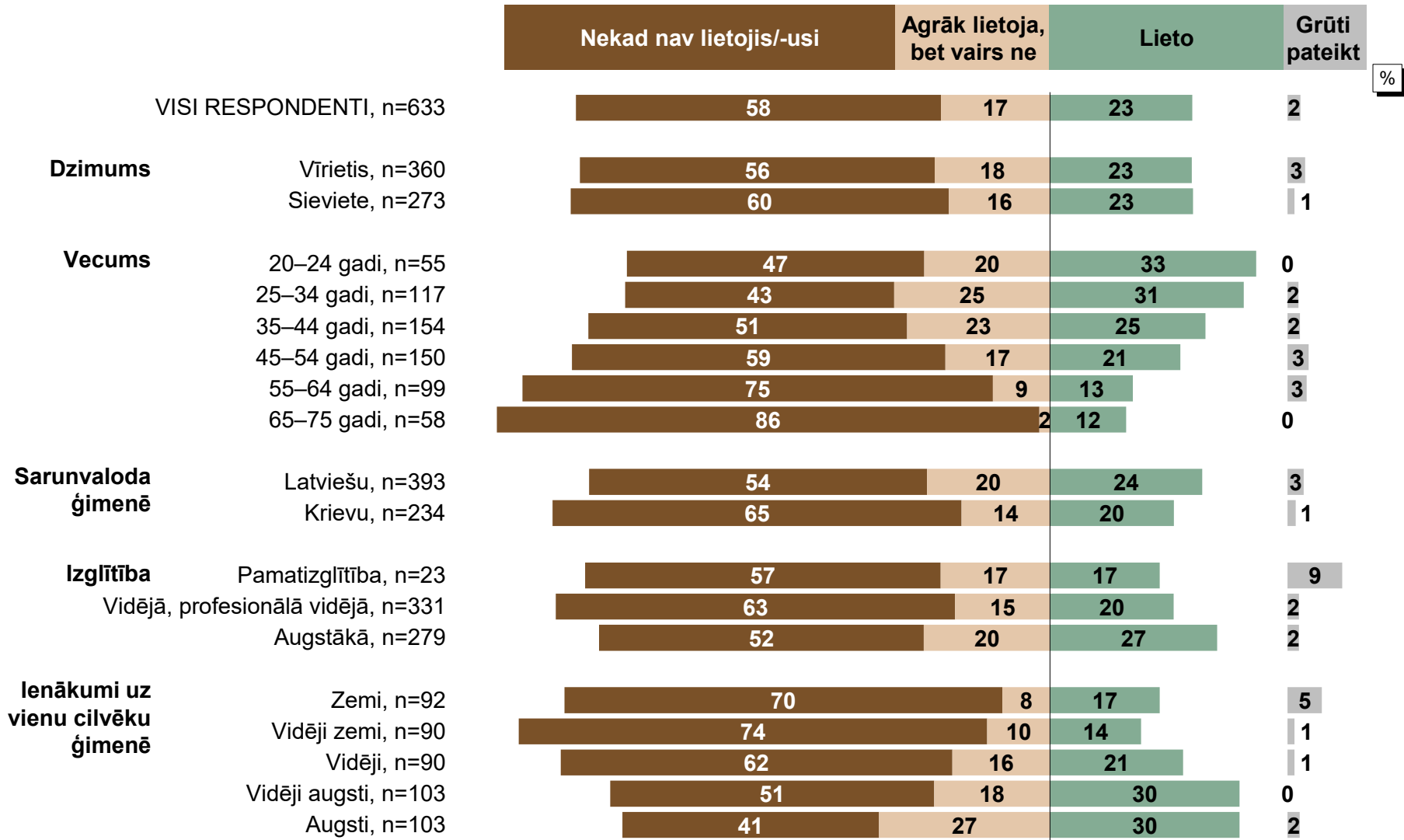
1.2. Tabaku un nikotīnu saturošu produktu lietošanas biežums

A2. Lūdzu, atzīmējiet, cik bieži Jūs lietojat katru no norādītajiem tabaku un/vai nikotīnu saturošajiem produktiem!

Karsējamā tabaka

Savilkta skala

1. daļa

Bāze: respondenti, kuri lieto tabaku un/vai nikotīnu saturošus produktus (skat. «n=» grafikā)

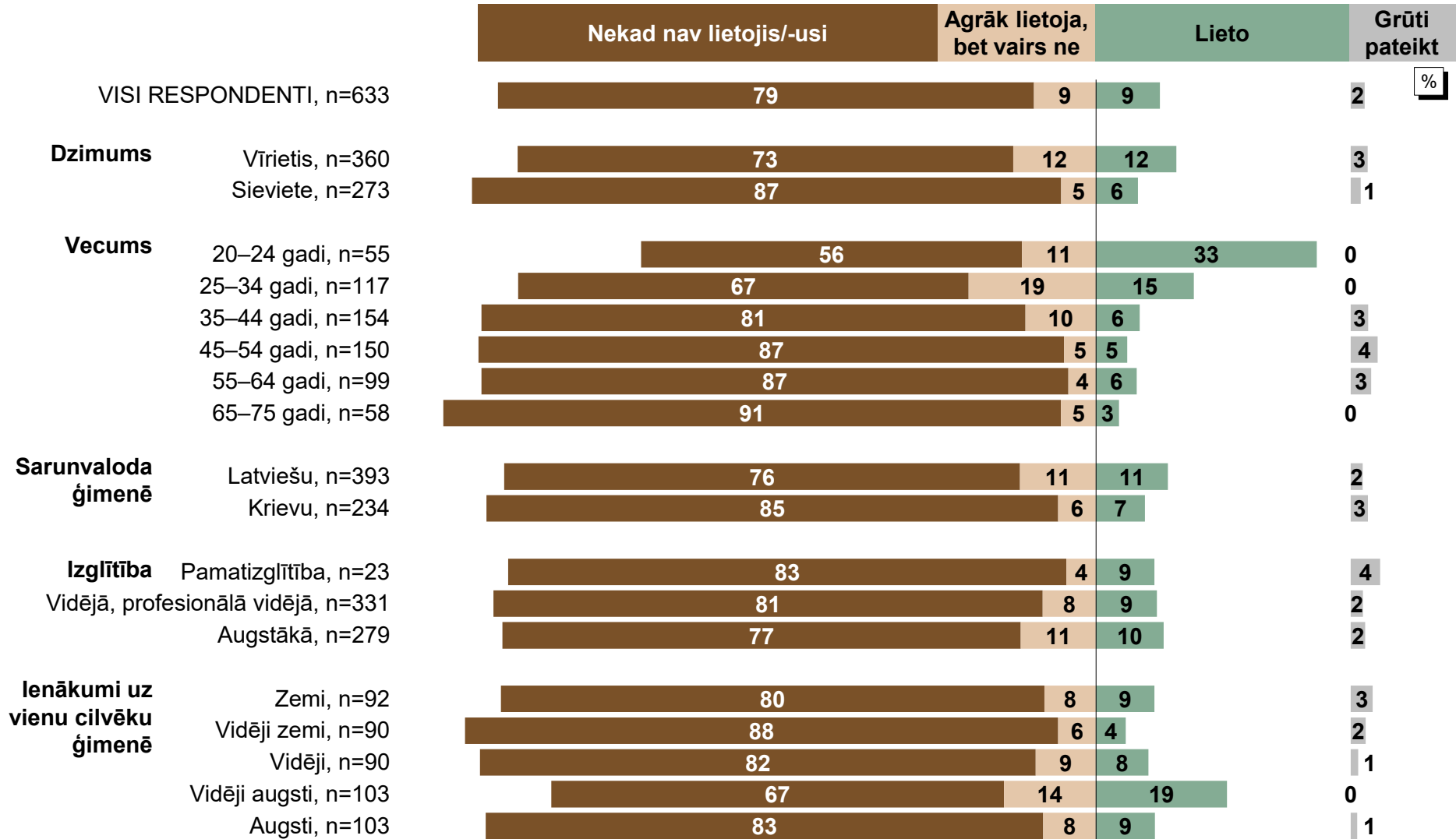
1.2. Tabaku un nikotīnu saturošu produktu lietošanas biežums

A2. Lūdzu, atzīmējiet, cik bieži Jūs lietojat katru no norādītajiem tabaku un/vai nikotīnu saturošajiem produktiem!

Beztabas
nikotīna
spilventiņi

Savilkta skala

1. daļa

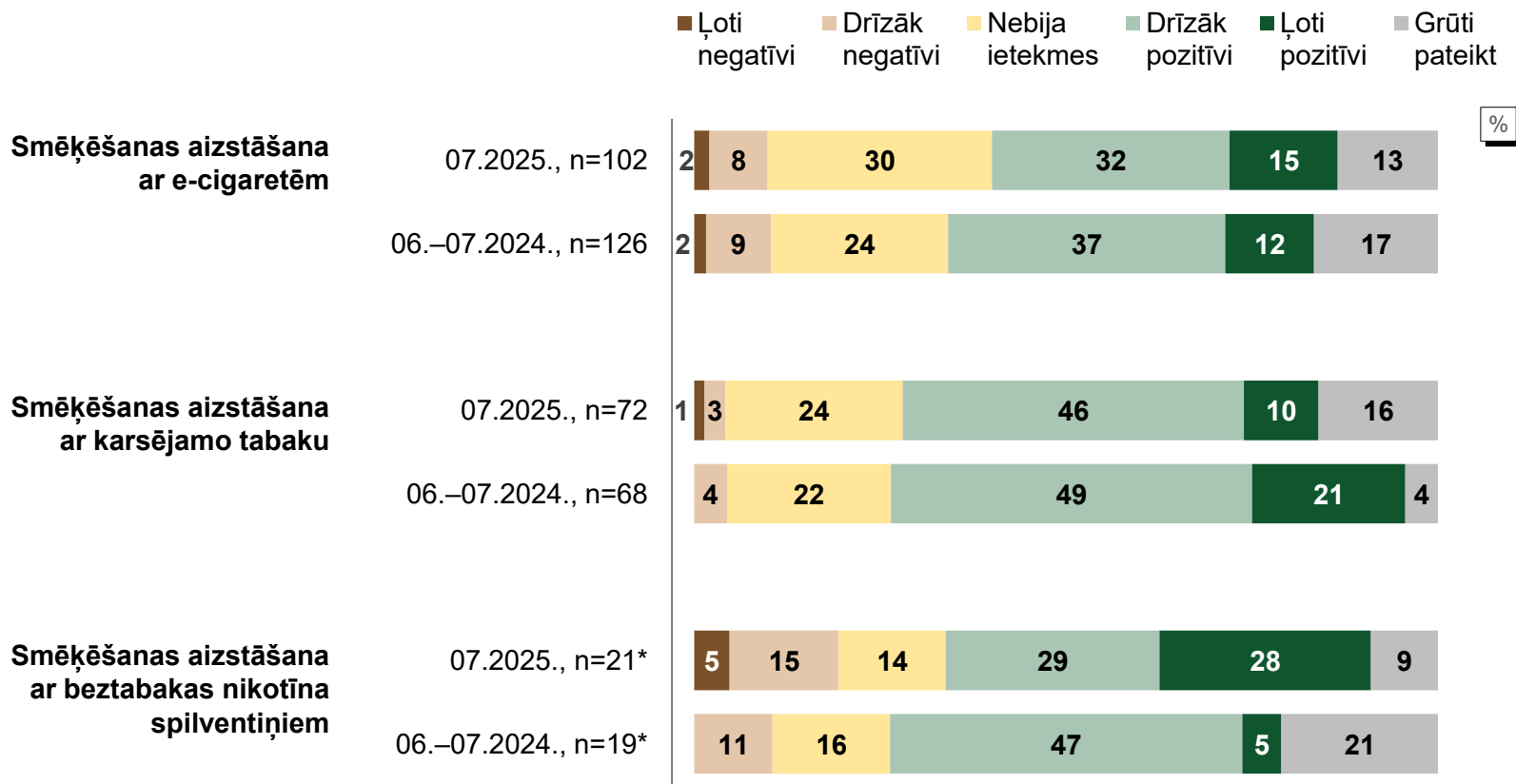
Bāze: respondenti, kuri lieto tabaku un/vai nikotīnu saturošus produktus (skat. «n=» grafikā)

1.3. Smēķēšanas aizstāšanas ietekme uz pašsajūtu/veselību

B7. Kā Jūsu pašsajūtu/veselību ietekmēja smēķēšanas aizstāšana ar e-cigaretēm?

B8. Kā Jūsu pašsajūtu/veselību ietekmēja smēķēšanas aizstāšana ar karsējamo tabaku?

B9. Kā Jūsu pašsajūtu/veselību ietekmēja smēķēšanas aizstāšana ar beztabakas nikotīna spilventiņu lietošanu?

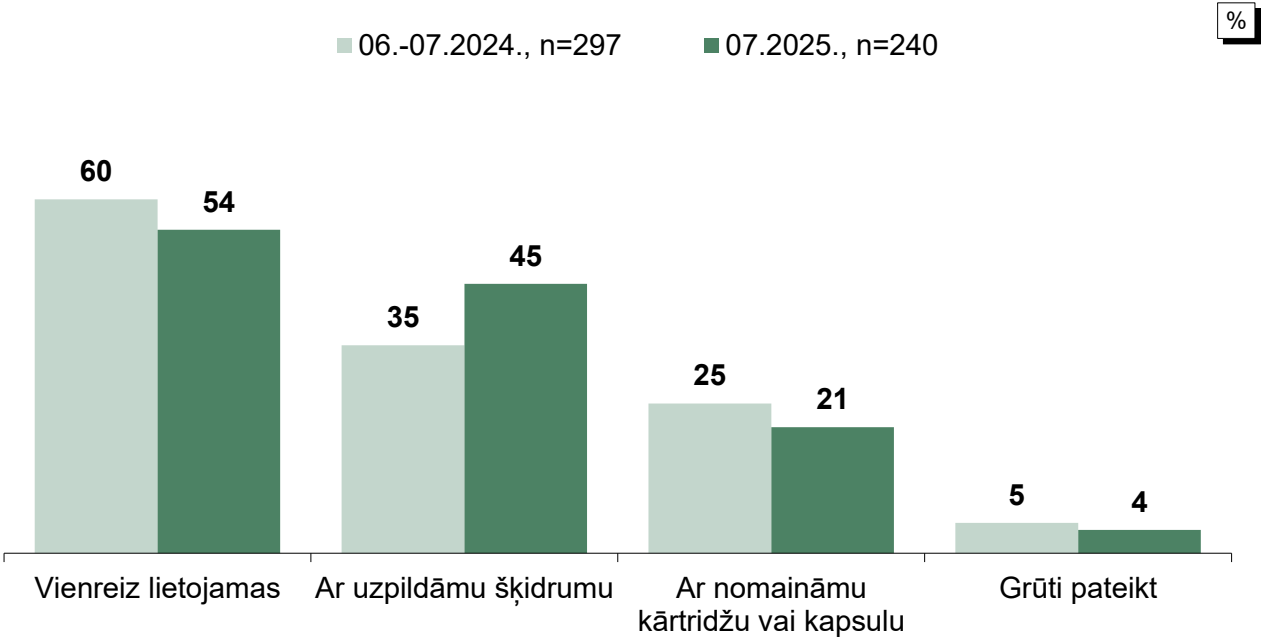

Bāze: respondenti, kuri agrāk ir smēķējuši tradicionālos tabakas izstrādājumus, bet tagad lieto attiecīgo jauno produktu (skat. "n=" grafikā)

*Bāze ir nepietiekama statistiski pamatotu secinājumu izdarīšanai

1.4. Lietotie e-cigarešu veidi

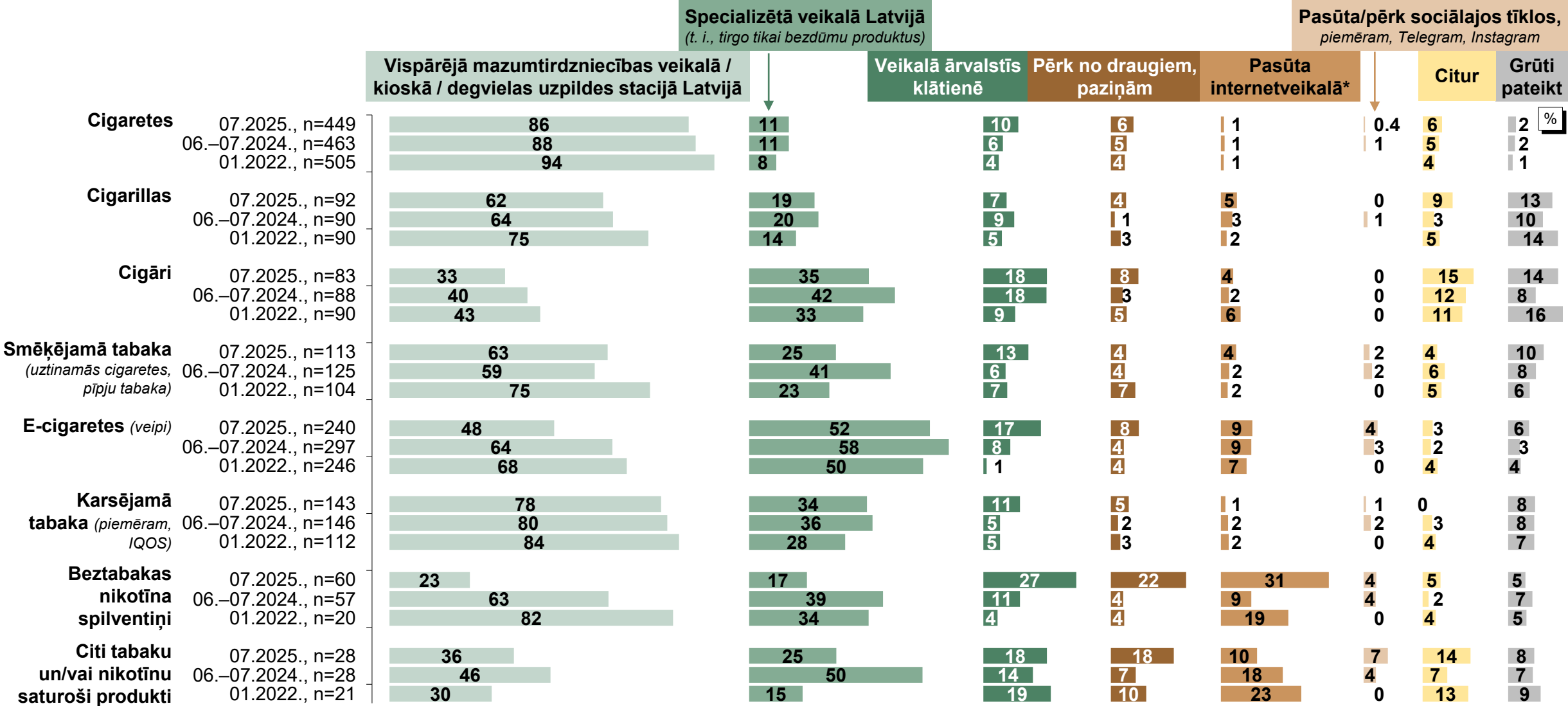
J2. Kāda veida e-cigaretes Jūs parasti lietojat?

Bāze: respondenti, kuri lieto e-cigaretes (skat. "n=" grafikā)
Vairākatbilžu jautājums (% summa > 100)

1.5. Tabaku un/vai nikotīnu saturošu produktu iegāde

A3. Kur Jūs iegādājaties šādus tabaku un/vai nikotīnu saturošus produktus?

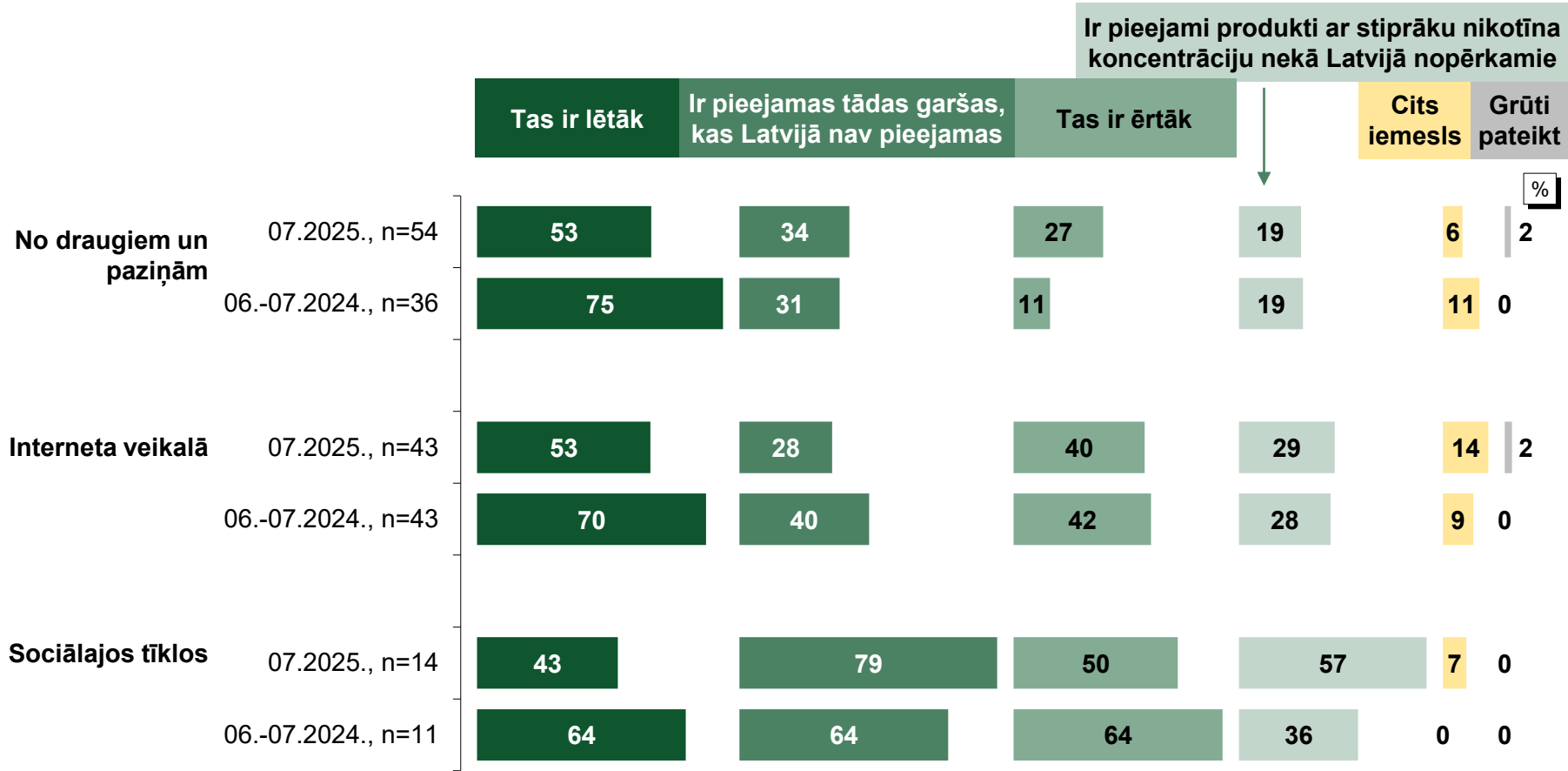
Bāze: respondenti, kuri lieto konkrēto tabaku un/vai nikotīnu saturošo produktu (skat. "n=" grafikā)

Vairākatbilžu jautājums (% summa > 100)

*2022. gada dati salīdzināšanai iegūti, apvienojot togad aptaujā piedāvātos atbilžu variantus «Pasūta internetveikalā Latvijā» un «Pasūta internetveikalā ārvalstīs»

1.6. Iemesli pirkt tabaku un/vai nikotīnu saturošus produktus konkrētos veidos

- A4.1. Kādi ir iemesli, kādēļ Jūs tabaku un/vai nikotīnu saturošus produktus pārkat no draugiem vai paziņām?
A4.2. Kādi ir iemesli, kādēļ Jūs tabaku un/vai nikotīnu saturošus produktus pārkat tieši interneta veikalā?
A4.3. Kādi ir iemesli, kādēļ Jūs tabaku un/vai nikotīnu saturošus produktus pārkat/pasūtāt sociālajos tīklos?

Bāze: respondenti, kuri tabaku un/vai nikotīnu saturošus produktus pārē attiecīgajos veidos (skat. "n=" grafikā)
Vairākatbilžu jautājums (% summa > 100)

1.7. Iemesli lietot bezdūmu nikotīna produktus

A5. Kādi ir iemesli, kāpēc Jūs lietojat e-cigaretes / karsējamo tabaku / beztabakas nikotīna spilventiņus?

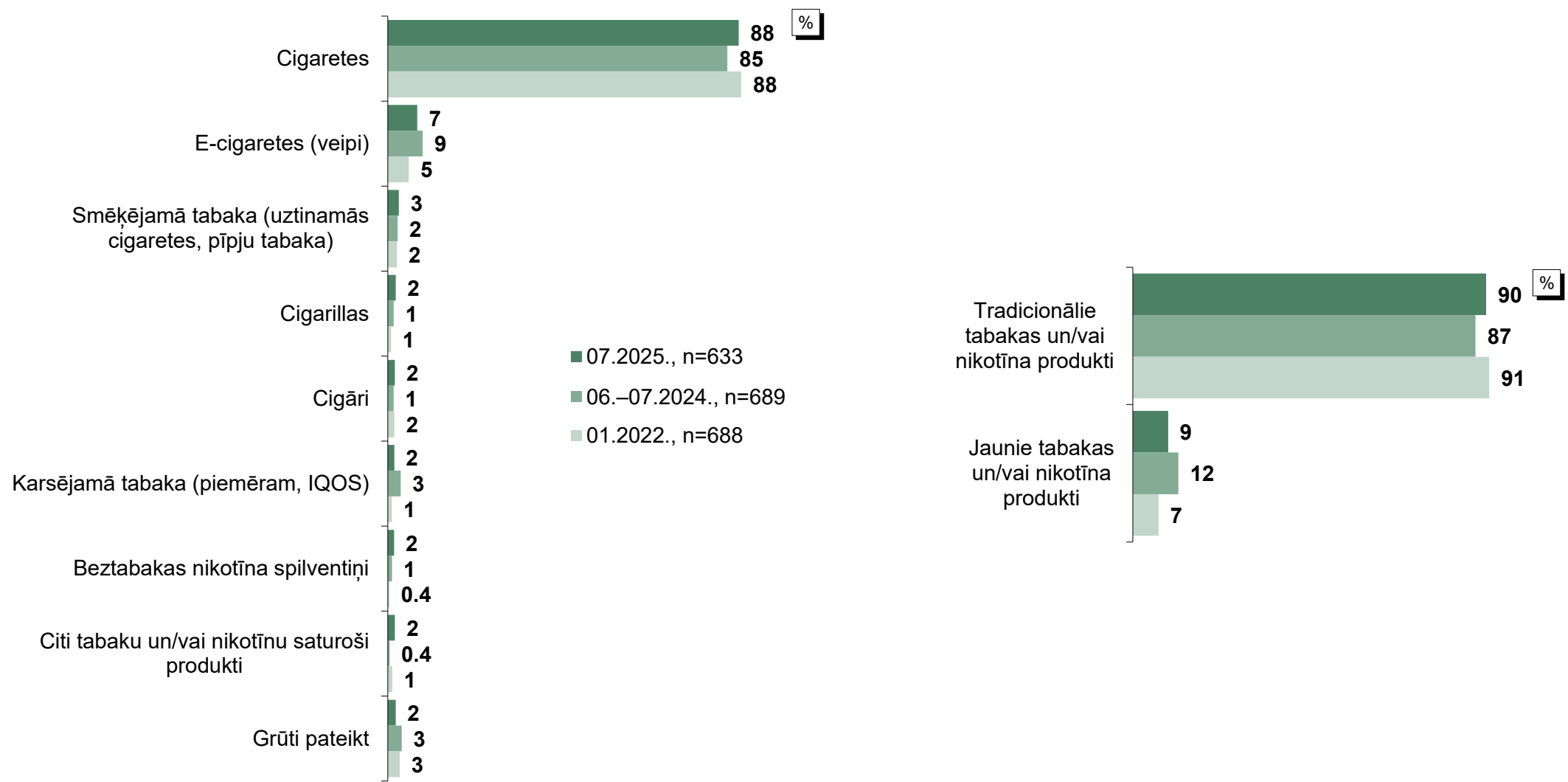
Bāze: respondenti, kuri lieto e-cigaretes / karsējamo tabaku / beztabakas nikotīna spilventiņus (skat. «n=» grafikā)

Vairākatbilžu jautājums (% summa > 100)

Jautājuma formulējums iepriekš: «Kādi bija iemesli, kāpēc Jūs sākat lietot e-cigaretes / karsējamo tabaku / beztabakas nikotīna spilventiņus?»

1.8. Pirmais lietotais tabaku un/vai nikotīnu saturošais produkts

A6. Kuri tabaku un/vai nikotīnu saturošie produkti Jums bija pirmie, kurus sākāt lietot regulāri (neatkarīgi no tā, kurus lietojat regulāri patlaban)?

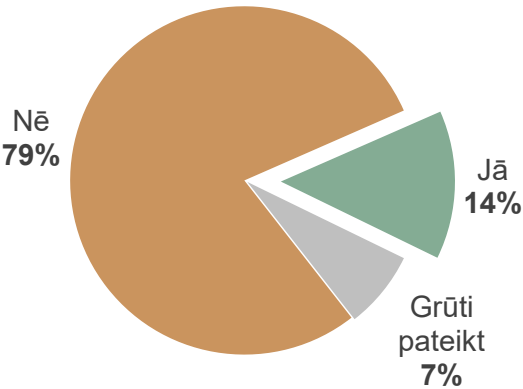
Bāze: respondenti, kuri lieto tabaku un/vai nikotīnu saturošus produktus (skat. "n=" grafikā)
Vairākatbilžu jautājums (% summa > 100)

2. TABAKAS UN/VAI NIKOTĪNU SATUROŠU PRODUKTU LIETOŠANAS PARADUMU IZMAIŅAS

2.1. E-cigarešu un nikotīna spilventiņu lietošanas paradumu izmaiņas no 2025. gada 1. janvāra

G1. No 2025. gada 1. janvāra Latvijā ir atļauts tirgot e-cigaretes un nikotīna spilventiņus tikai ar tabakas garšu.
Vai tas ir ietekmējis vai mainījis to, kā un kādus tabaku un/vai nikotīnu saturošus produktus Jūs lietojat, vai kādus Jūsu lietošanas paradumus?
G2. Kā tas ir mainījis Jūsu lietošanas paradumus? Ko Jūs patlaban darāt vai mēdzat darīt?

Vai ir ietekmējis lietošanas paradumus?

Bāze: respondenti, kuri lieto vai agrāk ir lietojuši tabaku un/vai nikotīnu saturošus produktus, n=1265

%

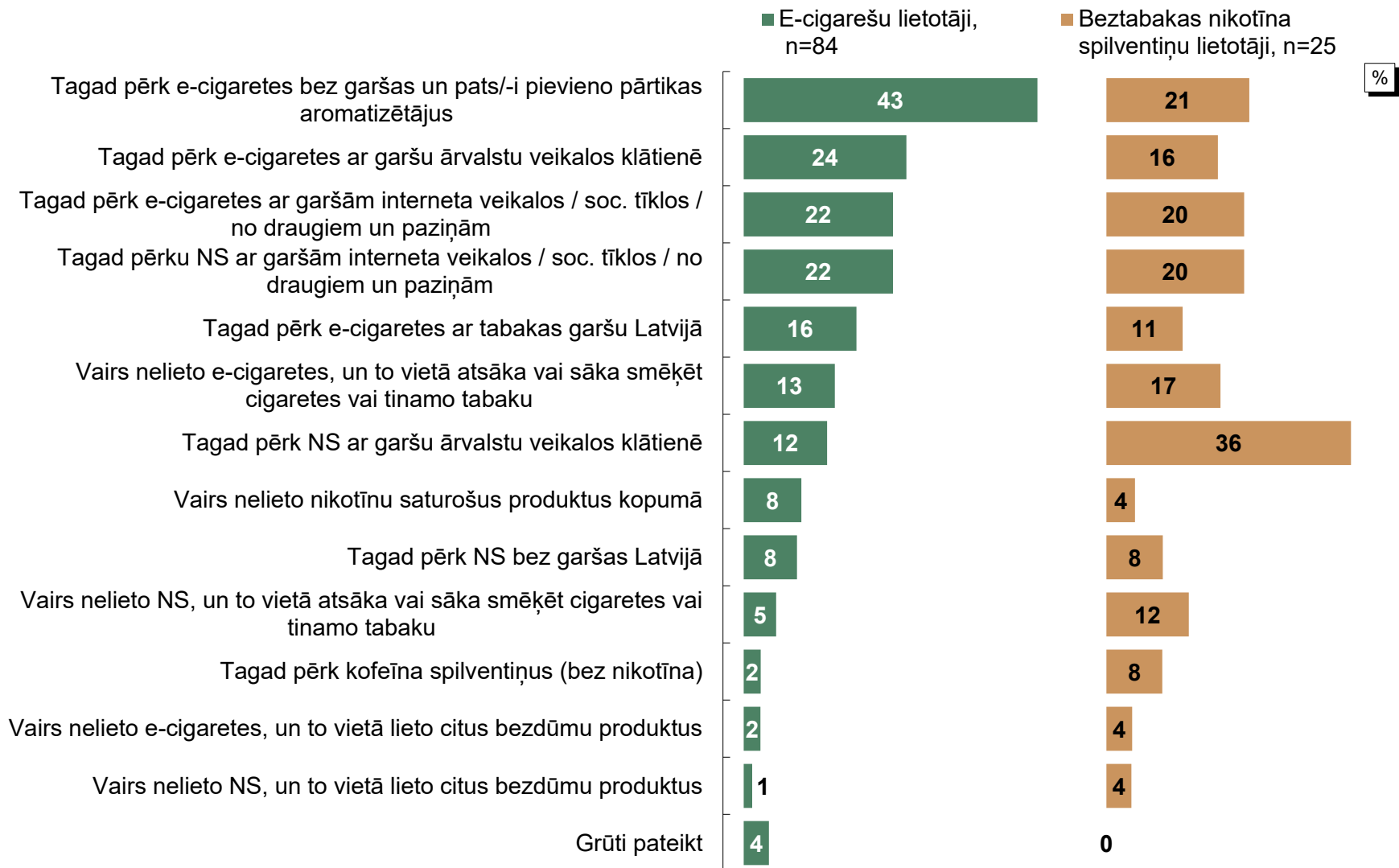
Lietošanas paradumu izmaiņas respondentu vidū, kuri lieto vai agrāk ir lietojuši tabaku un/vai nikotīnu saturošus produktus

Bāze: respondenti, kuri lieto vai agrāk ir lietojuši tabaku un/vai nikotīnu saturošus produktus, n=1265

2.1. E-cigarešu un nikotīna spilventiņu lietošanas paradumu izmaiņas no 2025. gada 1. janvāra

G2. No 2025. gada 1. janvāra Latvijā ir atļauts tirgot e-cigaretes un nikotīna spilventiņus (NS) tikai ar tabakas garšu.
Kā tas ir mainījis Jūsu lietošanas paradumus? Ko Jūs patlaban darāt vai mēdzat darīt?

Lietošanas paradumu izmaiņas e-cigarešu un nikotīna spilventiņu lietotāju vidū

Bāze: respondenti, kuri ir mainījuši tabaku un/vai nikotīnu saturošu produktu lietošanas paradumus (skat. «n=» grafikā)
Respondentu skaits demogrāfiskajās apakšgrupās ir nepietiekams statistiski pamatotu secinājumu izdarīšanai
Vairākatbilžu jautājums (% summa > 100)

3. TABAKU UN NIKOTĪNU SATUROŠU PRODUKTU KAITĪGUMA NOVĒRTĒJUMS

3.2. Tabaku un nikotīnu saturošu produktu kaitīgums apkārtējiem cilvēkiem

C2. Cik kaitīgi apkārtējiem, citiem cilvēkiem un to veselībai ir šādu produktu lietošana?
Vērtējumu, lūdzu, sniedziet 5 punktu skalā, kur 1 nozīmē – nemaz nav kaitīgi, un 5 – ļoti kaitīgi.

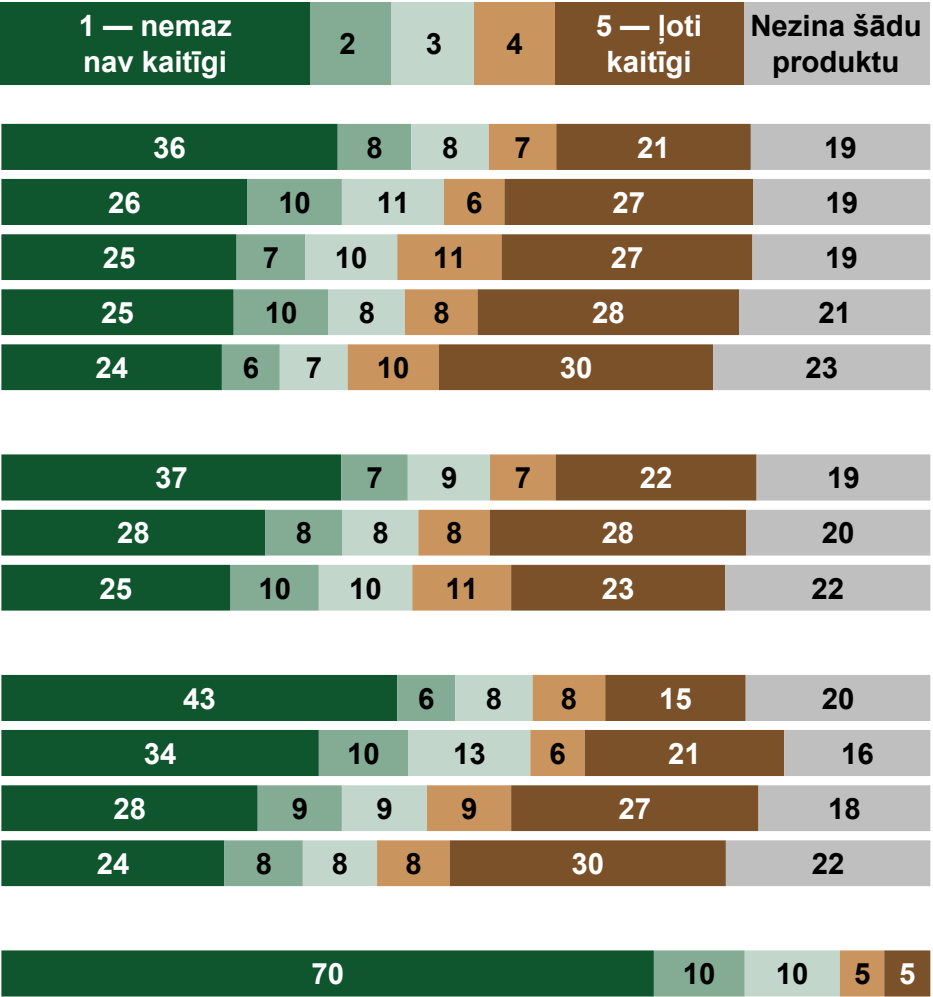
Beztabakas nikotīna
spilventiņi, 2. daļa

Reģions
Rīgas reģions, n=946
Vidzemes reģions, n=284
Kurzemes reģions, n=288
Zemgales reģions, n=231
Latgales reģions, n=256

**Apdzīvotās
vietas tips**
Rīga, n=681
Cita pilsēta, n=881
Lauki, n=443

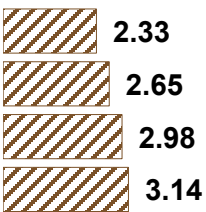
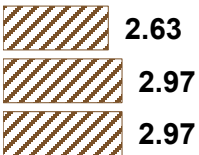
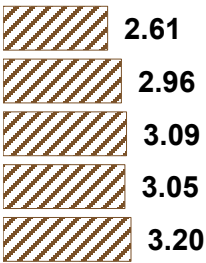
**Tabaku un nikotīnu saturošu
produktu lietošana**
Lieto regulāri, n=478
Lieto atsevišķās reizēs, n=155
Agrāk lietoja, bet tagad vairs nelieto, n=624
Nekad nav lietojis/-usi, n=740

Attiecīgā produkta lietotāji
Beztabakas nikotīna spilventiņu lietotāji, n=60

%

Vidējais vērtējums*

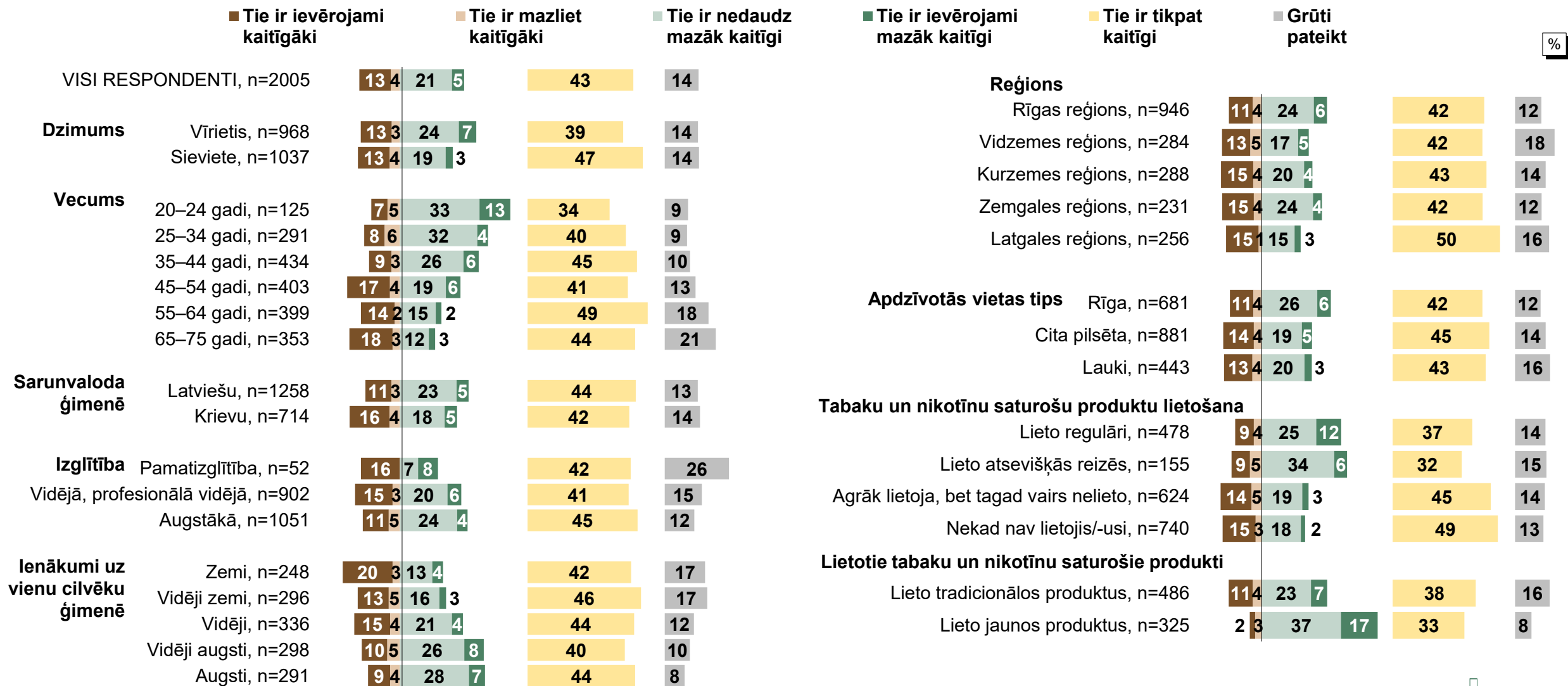

Bāze: visi respondenti (skat. "n=" grafikā)

*Vidējais vērtējums skalā no 1 (nemaz nav kaitīgi) līdz 5 (ļoti kaitīgi)

3.3. Alternatīvo bezdūmu nikotīna produktu salīdzinājums ar tradicionālajiem tabakas produktiem

C3. *Nemot vērā visu, ko Jūs par to zināt, vai, Jūsaprāt, alternatīvie bezdūmu nikotīna produkti (t. i., e-cigaretēs, karsējamā tabaka, beztabakas nikotīna spilventīni) ir vairāk vai mazāk kaitīgi par tradicionālajiem tabakas produktiem, piemēram, tādiem kā parastās vai uztinamās cigaretēs?*

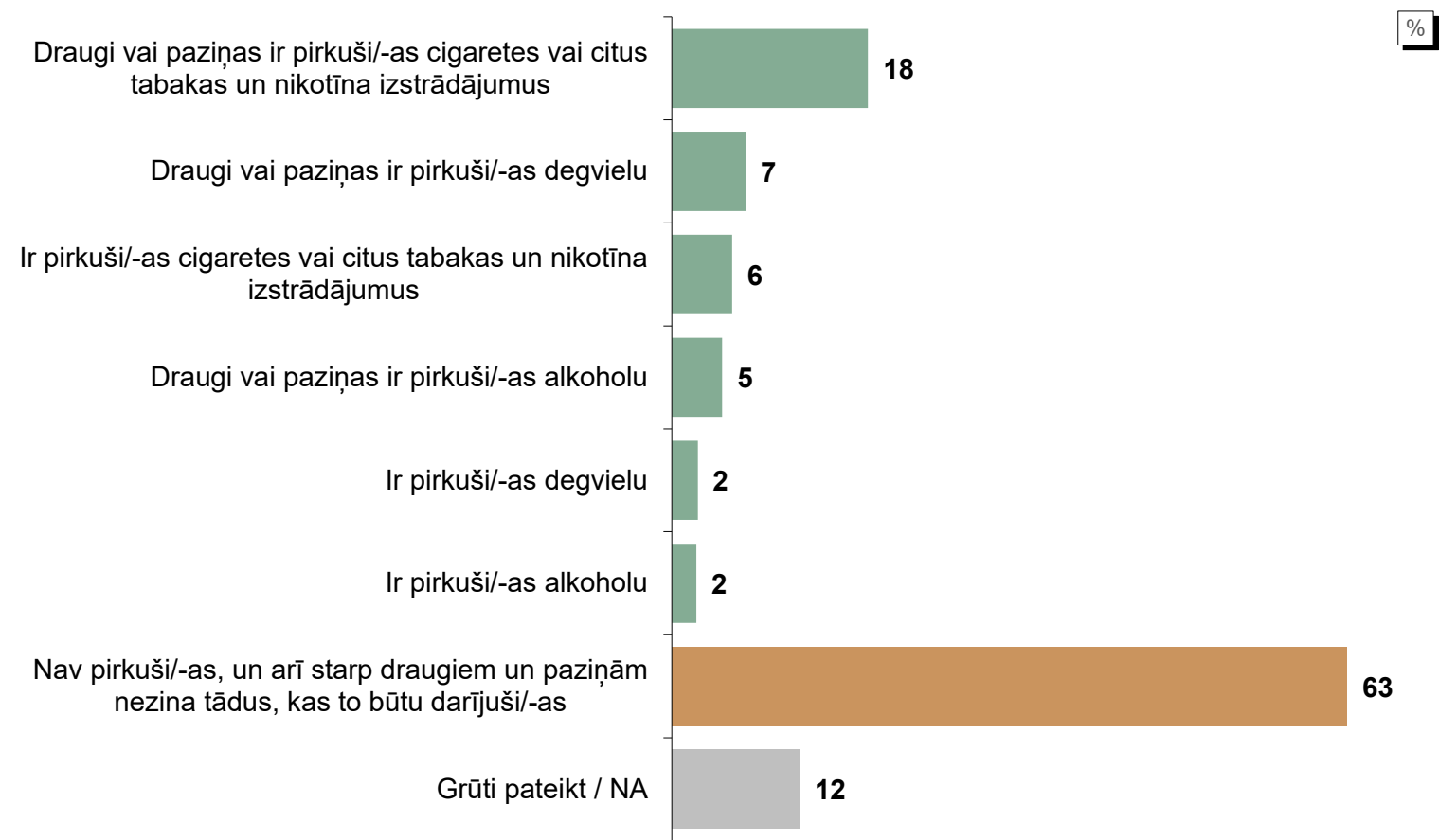

Bāze: visi respondenti (skat. "n=" grafikā)

4. KONTRABANDAS PRECES UN TO IEGĀDES IEMESLI

4.1. Kontrabandas preču iegāde

K1. Sakiet, lūdzu, vai Jūs, citi Jūsu mājsaimniecības locekļi vai kādi Jūsu paziņas, par kuriem Jūs zināt, pēdējā gada laikā esat pirkuši tādas kontrabandas preces kā cigaretes, tabakas un nikotīna izstrādājumus, alkohols vai degviela?

Bāze: visi respondenti, n=2005
Vairākatbilžu jautājums (% summa > 100)

4.1. Kontrabandas preču iegāde

K1. Sakiet, lūdzu, vai Jūs, citi Jūsu mājsaimniecības locekļi vai kādi Jūsu paziņas, par kuriem Jūs zināt, pēdējā gada laikā esat pirkusi tādas kontrabandas preces kā cigaretes, tabakas un nikotīna izstrādājumi, alkohols vai degviela?

2. daļa

Bāze: visi respondenti (skat. "n=" grafikā)
Vairākatbilžu jautājums (% summa > 100)

Paldies par uzmanību!

SKDS

tirgus un sabiedriskās domas pētījumu centrs
Baznīcas iela 32-2, Rīga, Latvija, LV-1010
Tālr.: +371 67 312 876, e-pasts: skds@skds.lv
www.skds.lv